

Ημερίδα

«Σχολικές επισκέψεις σε μουσεία στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης»

11η Ιανουαρίου 2014

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Αθήνα

Γραπτή αναφορά

Την 11^η Ιανουαρίου 2014 στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο στην Αθήνα υλοποιήθηκε ημερίδα στο πλαίσιο της υποδράσης 9.5: «Εκπαιδευτικές επισκέψεις μαθητών και μαθητριών» του Προγράμματος «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών». Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών από σχολεία που επελέγησαν κατόπιν αίτησής τους για να συμμετάσχουν στη συγκεκριμένη υποδράση του Προγράμματος και εκπροσώπων από μουσεία της Κεντρικής και Νότιας Ελλάδας. Τα μουσεία που κλήθηκαν να συμμετάσχουν είναι όσα επελέγησαν από τους παραπάνω εκπαιδευτικούς ως χώροι επίσκεψης των σχολικών τμημάτων τους.

Η ημερίδα διαρθρώθηκε σε τέσσερις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα οι υπεύθυνοι και οι συνεργάτες της υποδράσης 9.5 παρουσίασαν τη συγκεκριμένη υποδράση, τις βασικές αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και το τι συμβαίνει κατά τη συνάντηση σχολείου και μουσείου στη συγκεκριμένη υποδράση, δηλαδή ποιοι είναι οι βασικοί όροι συνεργασίας, οι υποχρεώσεις των μερών και οι καλές πρακτικές.

Στη δεύτερη ενότητα της ημερίδας παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα συνεργασιών σχολείων και μουσείων που υλοποιήθηκαν κατά το σχολικό έτος 2012-2013. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν τα εξής προγράμματα:

- «Ταξιδεύοντας στον κόσμο των θεών» από το 32ο Δημοτικό Αθηνών και το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.

- «Θεοί και ήρωες: Η ζωφόρος του ναού του Ποσειδώνα στο Σούνιο» από το Διαπολιτισμικό Δημοτικό Αλσούπολης και την Β' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

- «Του κόσμου τα όργανα» από το 43^ο ΓΕΛ Αθηνών και το Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Οργάνων - Συλλογή Φοίβου Ανωγειανάκη.

- «Μια νοερή επίσκεψη στο Βυζαντινό Μουσείο από το Γυμνάσιο-Λύκειο του Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνα (Ε.Κ.Κ.Ν.Α) και το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο.

- «Βόστρυχοι και Πλεξίδες» από την ΕΠΑ.Σ. Κομμωτικής Ιωαννίνων και το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων.

Κατά την τρίτη ενότητα της ημερίδας έγινε εργαστήριο κατά το οποίο οι συμμετέχοντες εργάστηκαν σε ζευγάρια ή σε ομάδες. Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκαν ζεύγη όπου συμμετείχε ο/η εκπαιδευτικός του σχολείου και ο/η εκπρόσωπος του μουσείου το οποίο έχει επιλέξει ο κάθε εκπαιδευτικός να επισκεφτεί με το τμήμα του. Στόχος του κάθε ζεύγους/ομάδας υπήρξε η γνωριμία των μελών και, κυρίως, ο συνεργατικός σχεδιασμός ενός εκπαιδευτικού προγράμματος που λαμβάνει υπόψη του τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του τμήματος που πρόκειται να επισκεφθεί το συγκεκριμένο μουσείο. Οι συμμετέχοντες είχαν στη διάθεσή τους κάποιες γενικές κατευθυντήριες οδηγίες σε έντυπη μορφή, για να τις χρησιμοποιήσουν σε περίπτωση που χρειαζόταν. Επιπλέον, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να καταγράψουν κατά τη φάση της γνωριμίας τους μερικές θεωρητικές αρχές που πηγάζουν από προσωπικές εμπειρίες και θα έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό σχολικών επισκέψεων σε χώρους πολιτισμού. Οι θεωρητικές αρχές που προέκυψαν είναι οι εξής:

- Συμμετοχή παιδιών και διαδραστικότητα.
- Το βίωμα. Η ενεργός επαφή με τα αντικείμενα, υλικά και άυλα. Η αλληλεπίδραση με τον υλικό πολιτισμό.
- Πρωτοτυπία, έκπληξη, περιέργεια.
- Παιχνίδι, δημιουργικότητα, αμεσότητα, συμμετοχή, δραματοποίηση-θεατρικό παιχνίδι, βιωματική μάθηση και

επαφή με το φυσικό περιβάλλον, έκφραση μέσω της τέχνης, γλώσσα προσαρμοσμένη στο γλωσσικό επίπεδο ομάδας.

- Συνδυασμός τεχνών, μουσική, ζωγραφική, κατασκευή, διάλογος, αφήγηση.
- Δράση, δραστηριότητες με χέρια και σώμα, συνολική εμπειρία, καλλιτεχνική δημιουργία.
- Ενεργή συμμετοχή σε δραστηριότητες.
- Αναγκαιότητα ολοκληρωμένης και πολύπλευρης δυνατότητας αντίληψης για διαφορετικές κατηγορίες επισκεπτών. Διαδραστική διάσταση. Αυξημένη χρήση νέων τεχνολογιών.
- Δημιουργική έκφραση.
- Ελεύθερη περιήγηση.
- Προσέγγιση καθημερινών παραμέτρων που ενδιαφέρουν τους μαθητές.
- Ενεργοποίηση αισθήσεων.
- Ενδιαφέροντα και ανάγκες μαθητών.
- Συναισθηματική σύνδεση.
- Βιωματική μάθηση.
- Κινησθητική διάσταση.
- Ενεργοποίηση φαντασίας, χιούμορ, περιέργειας.
- Άνοιγμα σχολείου προς την κοινωνία.
- Εφαρμογή γνώσεων σε πραγματικό και όχι τεχνητό περιβάλλον.
- Δυναμική αξιοποίηση εκθεμάτων.
- Διαθεματική παρουσίαση και προσέγγιση.
- Διάλογος με τα εκθέματα και τα μνημεία.
- Εποπτικότητα.
- Παρατήρηση.

Στην τέταρτη και πιο ενδιαφέρουσα ενότητα της ημερίδας οι συμμετέχοντες παρουσίασαν σε ζεύγη το αποτέλεσμα της συνεργασίας τους. Δυστυχώς, δεν υπήρξε επαρκής χρόνος ώστε να παρουσιάσουν όλες οι ομάδες το αποτέλεσμα της συνεργασίας τους. Σημειώνεται ότι τα προγράμματα αυτά αποτελούν το πρώτο προϊόν της συνεργασίας. Η περαιτέρω επεξεργασία και η τελική μορφή του κάθε προγράμματος, που πιθανόν να είναι και εντελώς διαφορετική από την αρχική, θα προκύψει μετά από επόμενες συναντήσεις των μελών κάθε ομάδας.